

מבוא למיניות ולטיפול מיני –
היבטים שונים במיניות האדם
**Introduction to Sexuality and Sex
Therapy: Aspects of Human
Sexuality**

ד"ר טל פלג-שגיא

ימי ראשון, 12:15 – 13:45

neshikotal@hotmail.com

מהי מיניות

2

Sexuality is a central aspect of being human throughout life and encompasses sex, gender identities and roles, sexual orientation, eroticism, intimacy and reproduction. It is experienced and expressed in thoughts, fantasies, desires, beliefs, attitudes, values, behaviours, practices, roles and relationships. While sexuality can include all of these dimensions, not all of them are always experienced or expressed. Sexuality is influenced by the interaction of biological, psychological, social, economic, political, cultural, legal, historical, religious and spiritual factors

(World Health Organization, WHO, 2006)

<http://www.who.int/en/>

מיניות – מאז ומעולם

3

□ אובידיוס – 'אמנות האהבה' (Ars Amatoria)
<http://www.sacred-texts.com/cla/ovid/lboo/>

□ הקאמה סוטרה ('מדע האהבה')

□ המרקוז דה-סאד

□ פוקו – 'תולדות המיניות – הרצון לדעת'

פרויד

4

- מיניות ותוקפנות כשני הדחפים המניעים את האדם
- מיניות – חיים, תוקפנות – מוות
- ליבידו – אנרגיה מינית
- תיאוריה המתבססת על מיניות –
- שלבים פסיכוסואליים (גירוי אירוגני)
- תסביך אדיפוס

אלפרד קינסי

5

- קינסי (Kinsey, 1894 – 1965) היה ביולוג אמריקאי
- החל לראיין סטודנטים על מיניותם
- 1947 – מכון קינסי לחקר מין, מגדר ופריון
- 1948 – "התנהגות מינית בזכר האדם" – ראיונות ושאלונים עם סטודנטים
- 1953 – "התנהגות מינית בנקבת האדם"
- "סולם קינסי להתנהגות מינית"
- תרומתו: לגיטימציה לשיח המיני (הומוסקסואליות, אוננות)

סולם קינסי להתנהגות מינית

6

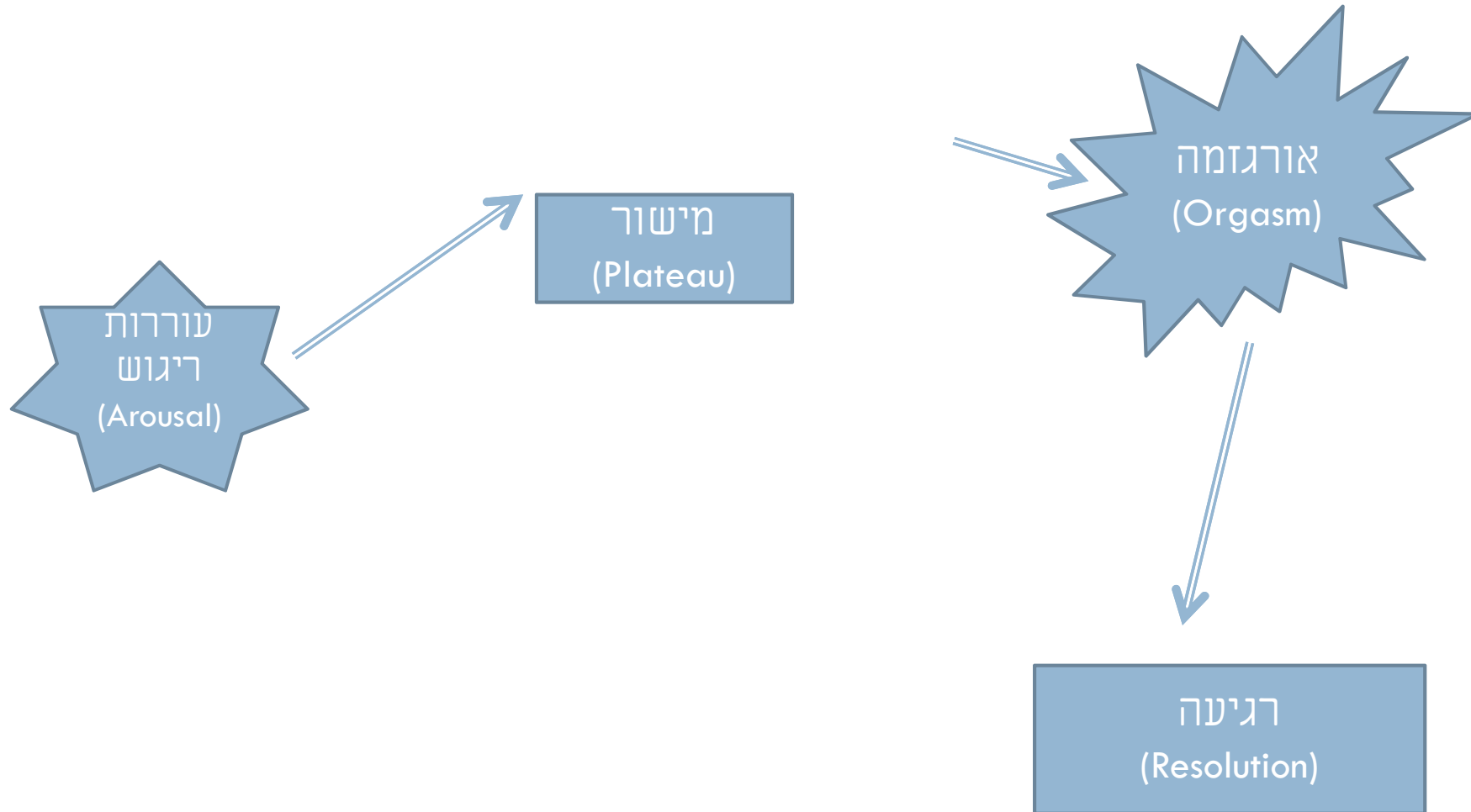
מאסטרס וג'ונסון

7

- מאסטרס (William Howell Masters) – גניקולוג
- ג'ונסון (Virginia Johnson) – פסיכולוגית
- 1966 – "התגובה המינית האנושית" (Human Sexual Response)
- 1970 – חוסר ההתאמה המינית האנושית
- צפו ב- 10,000 אקטים מיניים בתנאי מעבדה ובדקו תגובה גופנית לגירויים מיניים (1987):
 - דמיון רב בין תגובות הגברים והנשים.
 - האורגזמה הנשית נגרמת על ידי גירוי הדגדגן
 - בניגוד לגברים, נשים מולטי-אורגזמיות ואינן זקוקות למנוחה
 - שני הזוגות חשים אי נוחות ומתח אם הגירוי המיני אינו מוביל לאורגזמה.

מעגל התגובה המינית

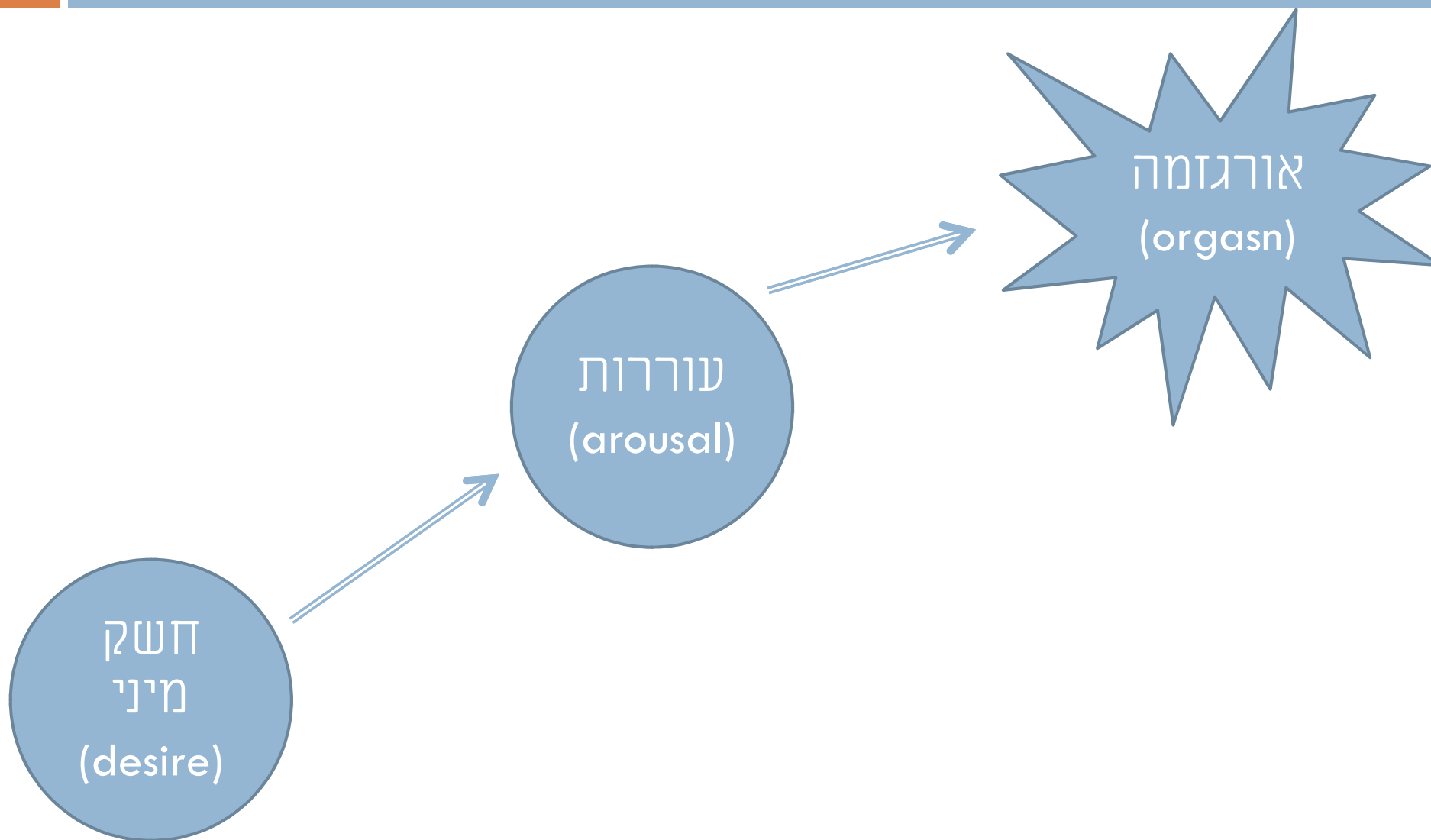
8

Masters EH, et al. *Human Sexual Response*. Boston, Mass: Little Brown & Co.; 1966.

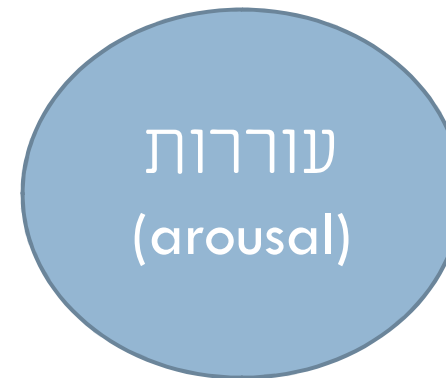
הדגם התלת-שלבי: הלן זינגר קפלן (1974)

9

האם חשק = עוררות?

10

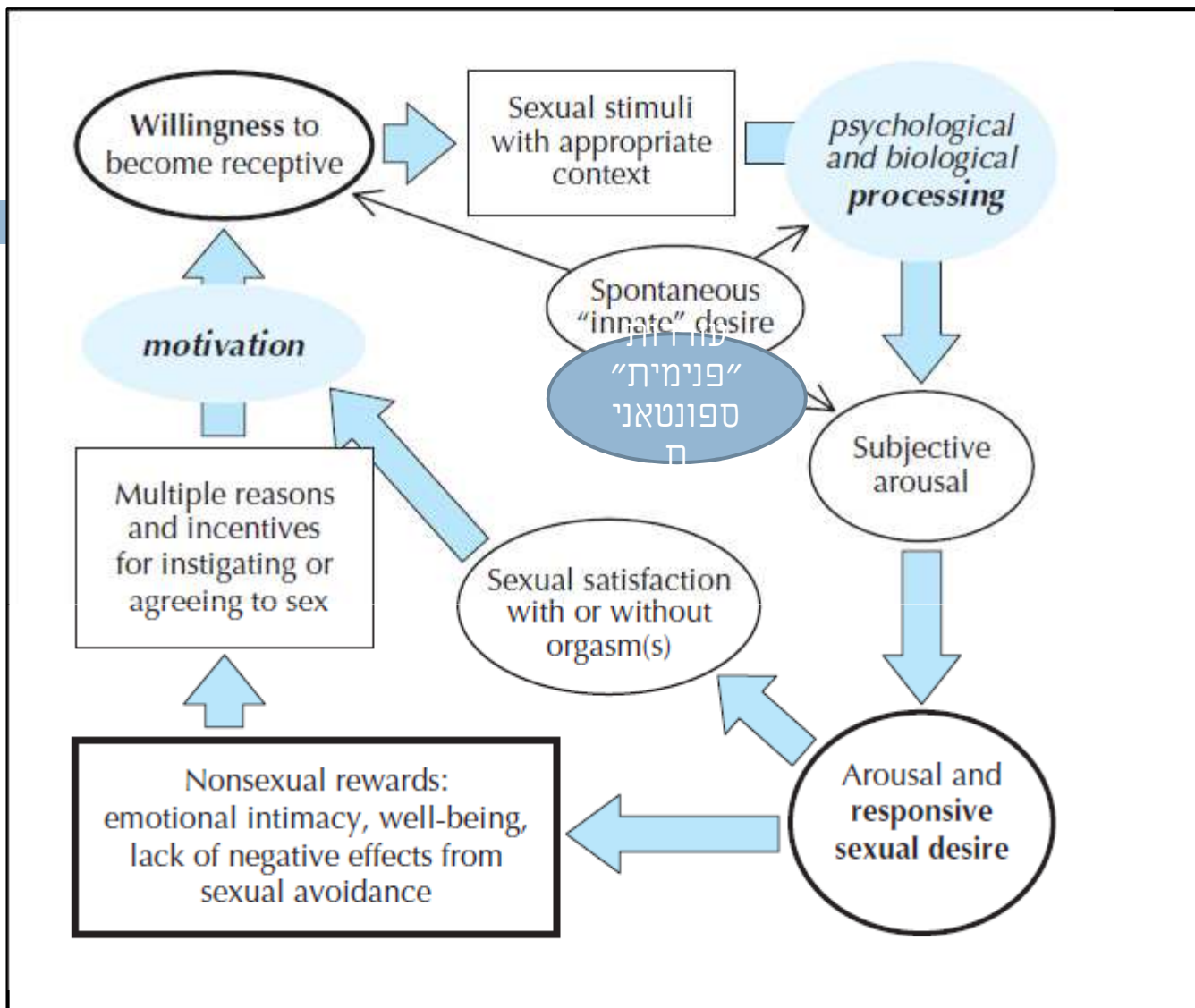
Kaplan, H.S. (1974). *The New Sex Therapy*. Brunner/Mazel, New York.

רוזמרי בסון (2000)

11

- חשק מיני יכול להיות:
- תשוקה פנימית – גורמת לרצון לקיים יחסי מין באופן ספונטאני.
- תשוקה תגובתית – החשק לקיים יחסי מין איננו ספונטאני, אלא מתעורר לאחר תחילת המגע המיני ובעקבות ריגוש מיני. שכיח אצל נשים בקשר ארוך טווח עם אדם אחד
- הרצון לקיים יחסי מין עשוי לנבוע מרצונות אחרים. אילו לדעתכם?
- התעוררות עשויה להיות תוצר של החלטה.
- **החשק המיני הוא התוצאה ולא המניע**
- האם זו בעיה כשנעלמת התשוקה הפנימית אצל אישה?

Basson, R. (2000). The female sexual response: A different model. *Journal of Sex and Marital Therapy*; 26, 51-65.

Basson, R. (2005). Women's sexual dysfunctions: revised and expanded definitions. *Canadian Medical Association Journal*, 172,1327-33

הפרעות בתפקוד המיני

הפרעות בשלבי מעגל התגובה המינית

14

□ שלב התשוקה

- מאפיינים: רצון לקיים יחסי מין, פנטזיות מיניות
- הפרעה: תשוקה ירודה עד כדי סלידה מיחסי מין
- סיבות פיזיולוגיות – הורמונאליות, תרופות, כירורגיות
- סיבות רגשיות – מה לדעתכם?

□ שלב העוררות

- מאפיינים: התעוררות מינית המלווה בשינויים גופניים
- הפרעה: ליקוי בזקפה / דיספרוניה
- סיבות פיזיולוגיות – סוכרת, מחלת לב איסכמית, פגיעות עצביות, דלקות, ניתוחים, תרופות וחומרים
- סיבות רגשיות – דיכאון, חרדה, סכיזופרניה, STRESS
- סיבות משולבות גופני – רגשי

הפרעות בשלבי מעגל התגובה המינית

15

□ שלב האורגזמה

- מאפיינים: התכווצויות, שפיכה
- הפרעה: אנאורגזמיה, שפיכה מהירה או מעוכבת
- סיבות פיזיולוגיות – הורמונאליות (מחסור בסרוטונין)
- סיבות רגשיות – בעיה עם אובדן שליטה, מין כדבר טהור

□ שלב הרגיעה

- מאפיינים: תחושת הרפיה ואי יכולת לאורגזמה נוספת (גברים)
- הפרעה: כאבי ראש, דיספוריה
- סיבות רגשיות – טראומה, חוסר סיפוק, חסך רגשי

Sexual Disfunctions

16

- מאופיינות בהפרעה בתשוקה המינית ובשינויים הפסיכו-פיזיולוגיים שמאפיינים את מעגל התגובה המינית, או בכאב בזמן מגע מיני. גורמות למצוקה ניכרת ולקשיים בינאישיים
- יכולות להיות מאז ומתמיד/נרכשות
- יכולות להיות מוכללות/מצביות
- יכולות להיגרם על ידי מצב רפואי או על ידי חומרים, ואז ההתייחסות אליהן שונה

הפרעות בתפקוד המיני

17

- מחולקים בדומה למעגל התגובה המינית:
 - הפרעות בתשוקה – Sexual Desire Disorders
 - הפרעות בעוררות – Sexual Arousal Disorders
 - הפרעות באורגזמה – Orgasmic Disorders
 - הפרעות כאב – Sexual Pain Disorders

DSM-V: Sexually related disorders

Men

- Delayed Ejaculation
- Male Erectile Disorder
- Hypoactive Sexual Desire Disorder
- Premature Ejaculation

Women

- Female Orgasmic Disorder
- Female Sexual Interest/Arousal Disorder
- Genito-pelvic Pain/Penetration Disorder

General

- ...General Medical Condition
- Gender Dysphoria
- Paraphillias

-
- 6m
 - 75%-100%
 - Distress

Female Orgasmic Disorder

- Marked delay in, marked infrequency of, or absence of orgasm
- Marked reduced intensity of orgasmic sensations
- Distress

Female Sexual Interest/Arousal Disorder

- 3/5
- Absent/reduced interest in sexual activity
- Absent/reduced sexual/erotic thoughts or fantasies
- No/reduced initiation of sexual activity, and typically unreceptive to a partner's attempts to initiate
- Absent/reduced sexual excitement/pleasure during sexual activity
- Absent/reduced sexual interest/arousal in response to any internal or external sexual/erotic cues (written, verbal, visual)
- Absent/reduced genital or nongenital sensations during sexual activity

Genito-pelvic Pain/Penetration Disorder

- Persistent or recurrent difficulties with one (or more) of the following:
 - Vaginal penetration during intercourse
 - Marked vulvovaginal or pelvic pain during vaginal intercourse or penetration attempts
 - Marked fear or anxiety about vulvovaginal or pelvic pain in anticipation of, during, or as a result of vaginal penetration
 - Marked tensing or tightening of the pelvic floor muscles during attempted vaginal penetration
- Distress

Delayed Ejaculation

- **Without individual desiring delay**
- Marked delay in ejaculation
- Marked infrequency or absence of ejaculation
- **Distress**

Male Hypoactive Sexual Desire Disorder

- Persistently or recurrently deficient (or absent) sexual/erotic thoughts or fantasies and desire for sexual activity. The judgment of deficiency is made by the clinician, taking into account factors that affect sexual functioning, such as age and general and sociocultural contexts of the individual's life
- Distress

Male Erectile Disorder

- 1/3
- Marked difficulty in obtaining an erection during sexual activity
- Marked difficulty in maintaining an erection until the completion of sexual activity
- Marked decrease in erectile rigidity
- Distress

Premature Ejaculation

- A persistent or recurrent pattern of ejaculation occurring during partnered sexual activity within approximately 1 minute following vaginal penetration and **before the individual wishes it**
- **Distress**

Fantasies

Age

Illness

Addictions

Sexual Abuse/
PTSD

Disabilities

Porn

Initiation

Masturbation

Dyadic gaps

Aversion

Life Changes

Paraphilic Disorders (≠Paraphillias)

- Voyeuristic disorder
- Exhibitionistic disorder
- Frotteuristic disorder (touching/rubbing)
- Sexual Masochism disorder (distress)
 - ▣ Asphyxiophilia (restriction of breathing)
- Sexual Sadism disorder (nonconsenting!)
- Pedophilic disorder
- Fetishistic (nonliving objects/non genital body parts)
- Transvestic disorder
 - ▣ Autogynephilia – aroused by thoughts of self as female

שאלות חשובות לשאול

28

- הפרעות בתפקוד המיני
 - מה חשיבות ההקשר באבחון ובטיפול בבעיה?
 - האם יש הבדל בין נשים לבין גברים?
 - מה מקומם של הבדלים תרבותיים? אתניים? חברתיים?
- פראפיליה
 - מי קובע מה בריא ומה סוטה?
 - כמה קביעה זו מושפעת מרוח התקופה?
(הומוסקסואליות...)
 - האם קיום יחסי מין 'נורמאליים' שבעים פעם ביום
נורמאלי יותר מקיום סאדו-מאזו בהסכמה וכחלק
ממערכת יחסים אוהבת?

נושאי הקורס (כחלק מראיה הוליסטית)

29

- האנטומיה והפיזיולוגיה של המיניות
- מיניות במעגל החיים – התבגרות, זקנה
- מיניות להט"בית
- מיניות ומגדר
- מיניות וחולי
- פגיעות מיניות
- עיקרי הטיפול המיני
- עבודת הדוקטורט שלי

מטלות התלמיד

שעת קבלה בתיאום מראש

30

- שני דוחות קריאה
- עבודה אקדמאית
- נייר אישי מסכם
- נוכחות (בונוס)